

eller i anden Anledning, da er dette sikkert en noget for utvungen Fortolkning af den givne Bevilling. Fejlen ved den utilstrækkelige Kontrol, der øves, ligger først og fremmest i de Bestemmelser, som gælde for Statsrevisorerne, idet disse ikke klart og tydeligt sige, hvad og hvor meget der paahviler Revisorerne. Bestemmelserne indeholdes dels i Grundlovens § 50, dels i Bestemmelser, der vedtoges i 1867 angaaende Valg af Statsrevisorer. Herefter skulle Revisorerne paase, at samtlige Statens Indtægter ere opførte i Regnskabet, og at ingen Udgift udenfor Finansloven har fundet Sted, men om der med dette sidste menes, at der ogsaa skal anstilles Undersøgelse om, hvorvidt Beløbene ere anvendte i nøje Overensstemmelse med Bevillingerne, siges ikke med rene Ord. Skal Statsrevisionen imidlertid have den Betydning, den bør have, maa en kritisk Undersøgelse angaaende Beløbenes rette Anvendelse selvfølgelig være indbefattet under Revisionens Opgave, ellers bliver det jo nærmest kun en Talrevision, og den kunde jo udføres paa en langt simplere Maade. Ogsaa i andre Henseender ere de gældende Regler for Statsrevisionen ikke klare og udførlige nok. Der er saaledes intet foreskrevet til Vejledning for Revisorerne med Hensyn til Overskridelsen af kalkulatoriske Bevillinger. Mindre Overskridelser af anslaaede Bevillinger ere selvfølgelig tilladelige, men Overskridelserne kunne paa den anden Side være saa store, at de bør paatales og indstilles til ikke at passere uden Efterbevilling. Allerede da Bestemmelserne i Grundlovens § 50 bleve vedtagne, var man utvivlsomt paa det rene med, at de ikke vare fyldestgørende, idet der i sidste Stykke af Paragraffen bestemmes, at Forandring i Bestemmelsens første Stykke kunde ske ved almindelig Lov. I Fællesforfatningen af 1855 indeholdes en Bestemmelse angaaende Oprettelse af en Regnskabsret, der blandt andet skulde vaage over, at intet Beløb føres til Udgift for Statskassen uden ifølge behørig Hjemmel. En Regnskabsret vil vel nok være den mest betryggende Kontrol for Rigsdagen, men den vilde blive ret bekostelig, og under alle Omstændigheder vilde Overvejselsen om en saa gennemgribende Omordning i det bestaaende tage lang Tid; og man maa derfor vistnok i alt Fald foreløbig indskrænke sig til at supplere de gældende Bestemmelser for Statsrevisionen, saaledes at Revisionens Opgave bliver af en mere indgaaende kritisk Natur, end den er. En Del mere Medhjælp for Statsrevisionen

vilde da blive uundgaaelig, men det er jo ogsaa ganske rimeligt, at hvad der var tilstrækkeligt for 40—50 Aar siden, ikke kan være nok nu, da Statens Budget er mere end dobbelt saa stort som den Gang foruden den Omstændighed, at Staten paatager sig mange flere Opgaver end tidligere. — En saa vidt gørligt betryggende Kontrol med Statshusholdningens Førelse, en Kontrol, der er uafhængig af Administrationen, bør Rigsdagen have, derom vil der neppe kunne være Meningsforskel, og man bør ikke vente hermed, indtil indtrædende Uregelmæssigheder skulde gøre Mangelen alt for aabenbar. Jeg skal tillade mig at anbefale Udvalgets Indstilling i Slutningen af Betænkningen til Overvejelse.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg finder mig foranlediget til at knytte nogle Bemærkninger til Betænkningens sidste Stykke og til den ærede Ordførers nærmere Motivering deraf. Den Tanke, der er udtalt i Betænkningens sidste Stykke, har min ubetingede Sympati, jeg er overbevist om, at hvad der siges her, er berettiget. Med al Agtelse for Statsrevisionen, for den Dygtighed og Samvittighedsfuldhed, hvormed den udfører sit Hverv, saa er den, og det er den ærede Ordfører ogsaa, saa vidt jeg forstod ham, klar over, ganske ude af Stand til med de Midler, den har til Raadighed, at gennemføre den indgaaende Kontrol med Bevillingernes Anvendelse, som Ordføreren og Landstingets Udvalg med fuld Ret have fundet saa ønskelig.

Imidlertid rækker dette Spørgsmaal meget vidt, og det er ogsaa et gammelt Spørgsmaal. Det var Genstand for meget indgaaende Drøftelser allerede omkring 1840, Drøftelser, der jo førte til Oprettelse af Institutioner, som endnu under noget forandrede Former eksistere i vor Statshusholdning. De Drøftelser, som den Gang fandt Sted, førtes jo imidlertid under Forudsætning af det kollegiale Styre, og under den Forudsætning maatte meget arte sig ganske anderledes end efter Indførelsen af det ministerielle Styre i 1848, bekræftet ved Grundloven af 1849. Efter Indførelsen af det ministerielle Styre var der med Grund ikke ringe Misfornøjelse med Revisionsforholdenes Ordning, og den Kritik, som i saa Henseende gjorde sig gældende, rettede sig ikke mindst mod Statsrevisionen, det vil sige ikke mod Udførelsen af Statsrevisionens Hverv, men mod den Maade, hvorpaa Revisionen var organiseret.